

Тема: Портретний нарис у публіцистичному стилі

Мета: ознайомити учнів із жанром публіцистичного стилю, зокрема з портретним нарисом; подати відомості про основні ознаки цього жанру та його характерні риси; навчити складати портретні нариси в публіцистичному стилі; виховувати почуття гордості за видатних людей.

Хід уроку**I. Вступ**

Діти, пригадайте, скількох приблизно людей ви сьогодні зустріли б на своєму шляху, ідучи до школи? Зустрівши людину, на що ви в першу чергу звернули б увагу? (дати відповіді усно).

Отже, сьогодні навчимося складати портретний нарис у публіцистичному стилі.

II. Опрацювання навчального матеріалу (ознайомтесь)

Портретний нарис – це художній аналіз особистості, побудований на дослідженні різних її сторін: моральної, інтелектуальної, творчої і т. ін. У процесі виявлення рис вдачі героя нарис у увагу нарисовця привертають передовсім біографічні факти та випадки з життя, які ці риси увиразнюють.

У тексті портретного нарису можуть поєднуватися всі типи мовлення. В основу має бути покладено розповідь про людину: її долю, обставини колишнього й сьогоднішнього життя.

Обов'язковим є її словесний портрет (або його елементи). Зазвичай у нарисі поєднано ознаки художнього та публіцистичного стилів, отже, портрет цілком може бути складений у художньому стилі.

Мета нарису - виявити цінності героя, показати смисл його життя. На конкретних життєвих прикладах потрібно показати ті особливості характеру, які допомагають героєві цієї мети досягти. Необхідно виділити найбільш значущу, стрижневу рису вдачі героя нарису, виразно й емоційно про неї розповісти. Потрібно викликати до героя інтерес, змусити замислитися над його долею.

III. Тренувальні вправи

Робота з текстом

Прочитайте текст. Визначте тему та основну думку. З'ясуйте, чи належить текст до публіцистичного стилю, до жанру портретного нарису. Відповідь аргументуйте. Перекажіть текст.

НАТАЛІЯ МОСЕЙЧУК



Її горду, подібну до натягнутої струни поставу ми щодня бачимо на екранах наших телевізорів. Європейська жінка із суперсучасним іміджем, елегантно вбрана, з вишуканою зачіскою та бездоганним мейк-апом. Упевнено й рвучко крокує вона назустріч глядачеві. Це ведуча «Телевізійної служби новин» на каналі «1+1» Наталія Мосейчук.

Людина публічна й авторитетна, така собі «залізна леді» телебачення, Наталія ні з ким не спілкується на «ти» - не «тикає» нікому: ні колегам, ні приятелям, ні давнім знайомим. Це засвідчують і колеги-телевізійники, і ті, хто її близько знає.

Звернення на «ви» – з одного боку, знак поваги до співрозмовника, з другого, - «захист від дурнів». Навіть вкрай невихованого співбесідника воно змусить бути чемним.

Спілкування на «ви» дозволяє тримати дистанцію. Така собі система самозбереження в сучасному жорсткому мегаполісі.

Своє приватне життя Наталія не афішує. «В ефірі я — публічна людина, все, що відбувається поза ефіром, — без коментарів. Моя робота — у кадрі», - пояснює вона.

Ходять чутки, що Наталія гарно співає, проте тільки для найближчих — для тих, кого любить.

Міцний внутрішній стрижень сформували в Наталії батьки. Тато — військовий, звично підтягнутий на службі й лагідний удома. Мати — вчителька, яка навчала й свою дочку, ось тільки в класі ніхто про їхні родинні зв'язки не знав. На уроках мама її просто не помічала, ретельно навчаючи інших. «Не уявляю, як ти навчилася читати й писати?» — дивується мама сьогодні. Саме вона привчила Наталію всього досягати власною працею, і дочка їй за це вдячна.

Наталія Мосейчук має двох синів. Як кожна мати, мріє про щасливу для них долю, хоч розуміє, що колись вони обов'язково наступлять на свої граблі. Де зможе, там підстелить їм соломки. Де не зможе, сподівається на Бога. Синів привчає сподіватися лише на себе і всього досягати власною працею.

Щодо цього вони мають чудовий приклад. Європейська селф-мейд вумен¹ Наталія Мосейчук — типова українська жінка, яка віддано

любить свою сім'ю, усього досягає працею і одержує від цього насолоду.

Бесіда за змістом тексту(дати відповіді на питання усно)

Про які сфери життя героїні розказано в нарисі?

Чому саме ці сфери висвітлює автор?

Що становить стрижень характеру героїні? Хто такий стрижень виплекав?

Чи можна вважати героїню нарису успішною людиною? У чому вбачає її успіх автор?

Як ви розумієте вираз *тримати дистанцію*? Чи згодні ви з автором нарису, що це важливо в сучасному мегаполісі?

Які позитивні риси вдачі героїні увиразнено в нарисі? Чого можна в неї повчитися? Яка головна думка нарису?

Яке ставлення до героїні нарису формує в читача текст?

Які типи мовлення поєднано в тексті? Яка роль портрета в нарисі?

Визначте стиль тексту, свою думку доведіть.

VII. Домашнє завдання

Самостійне написання портретного нарису у публіцистичному стилі (обираєте кого захочете).

Виконані роботи надсилайте у Human на перевірку

Або на пошту cucerochka@bigmir.net